

*Sorumlu Yazar/ Corresponding Author:
Sevim AĞAÇ,
sevimagac07@gmail.com

JEL:
M42, M40, M30

Geliş: 09 Nisan 2025
Received: April 09, 2025
Kabul: 22 Ağustos 2025
Accepted: August 22, 2025
Yayın: 31 Aralık 2025
Published: December 31, 2025

Atıf / Cited as (APA):
Ağaç, S. (2025),

Sürekli Denetim Hakkında Geleceğin
Denetçileri Üzerine Bir Araştırma, Erciyes
Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dergisi, 72, 71-78,
doi: 10.18070/erciyesiibd.1673049

Bilgilendirme / Acknowledgements:
Bu çalışma Erciyes Üniversitesi Bilimsel
Araştırma Projeleri Birimi tarafından SHD-
2025-1234 numaralı proje kapsamında
desteklenmiştir.

Etik Kurul İzni / Ethics Committee Permission.
Bu çalışma için Süleyman Demirel Üniversitesi
Etik Kurulu, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik
Kurulu Kararı ile 27.09.2024 tarihli E.849516
sayılı etik izin belgesi kabul edilerek etik kurul
izni alınmıştır.

SÜREKLİ DENETİM HAKKINDA GELECEĞİN DENETÇİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA SEVİM AĞAÇ*

¹Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
sevimagac07@gmail.com

ÖZ

Sürekli denetim, organizasyonların operasyonel verimliliğini artırmak, hataları erken aşamada tespit etmek ve riskleri en aza indirmek açısından kritik bir denetim aracı olarak öne çıkmaktadır. Geleneksel dönemsel denetim yaklaşımlarından farklı olarak sürekli denetim; bilgi teknolojilerindeki gelişmeler, büyük veri analitiği, otomasyon ve yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte gerçek zamanlı veya gerçek zamana yakın denetim faaliyetlerinin yürütülmesine imkân tanımaktadır. Bu yönüyle sürekli denetim, sürdürülebilir, etkin ve esnek bir iç kontrol ortamının oluşturulmasına önemli katkılar sunmakta; risklerin yalnızca geçmiş veriler üzerinden değerlendirilmesi yerine geleceğe yönelik olarak öngörülmesine fırsat yaratmaktadır. Bu yönüyle sürekli denetim, sürdürülebilir ve etkin bir iç kontrol ortamının oluşturulmasına katkı sağlamaktadır. Dinamik bir denetim süreci olan sürekli denetim geleneksel denetimden farklı olarak daha çok geleceğe yönelik riskleri öngörmeye odaklanmaktadır. Gerçek zamanlı veri analizleri sayesinde olası hatalar ve usulsüzlükleri tespit ederek daha etkin bir iç kontrol ortamı oluşturulmasını sağlamaktadır. Bu çalışmada, denetim dersi gören ve gelecekte denetçi olabilecek üniversite öğrencilerinin sürekli denetim hakkındaki bilgi ve farkındalık düzeylerini tespit etmek amaçlanmıştır. Öğrencilerin sürekli denetim hakkındaki algı düzeylerini ölçmek için nicel yöntemlerden biri olan anket yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerin sürekli denetim hakkındaki algı düzeylerini ölçmek için Süleyman Demirel Üniversitesi bünyesinde bulunan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde denetim dersi gören 449 öğrenciye yüz yüze anket yapılarak veriler toplanmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS İstatistik programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde demografik istatistiklere, ölçeklere ait tanımlayıcı istatistikler ve normal dağılım sonuçlarına, ölçek güvenilirliğine, ölçeklere ait açıklayıcı faktör analizi sonuçlarına, araştırmada oluşturulan hipotez testleri ve test sonuçlarına yer verilmiştir. Yapılan istatistiksel analizlerin neticesinde geleceğin denetçileri olarak adlandırılacak üniversite öğrencilerinden elde edilen temel bulgulara göre, denetimdeki teknolojik gelişmelerin öğrencilere daha fazla aktarılması ve sürekli denetim farkındalığının geliştirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürekli Denetim, Teknoloji, Denetim

A STUDY ON FUTURE AUDITORS ABOUT CONTINUOUS AUDITING

ABSTRACT

Continuous auditing stands out as a critical auditing tool for improving organizational operational efficiency, detecting errors at an early stage, and minimizing risks. Unlike traditional periodic auditing approaches, continuous auditing, along with advancements in information technology, big data analytics, automation, and the widespread adoption of artificial intelligence applications, enables the execution of real-time or near-real-time auditing activities. In this respect, continuous auditing significantly contributes to the establishment of a sustainable, effective, and flexible internal control environment, creating the opportunity to anticipate future risks rather than assessing risks solely based on historical data. In this respect, continuous auditing contributes to the establishment of a sustainable and effective internal control environment. Continuous auditing, a dynamic auditing process, unlike traditional auditing, focuses more on anticipating future risks. Real-time data analysis identifies potential errors and irregularities, enabling the creation of a more effective internal control environment. This study aimed to determine the knowledge and awareness levels of university students taking auditing courses and who may become auditors in the future, about continuous auditing. A survey method, one of the quantitative methods, was used to measure students' perceptions of continuous auditing. To measure students' perceptions of continuous auditing, data were collected through a face-to-face survey conducted with 449 students taking auditing courses at the Faculty of Economics and Administrative Sciences at Süleyman Demirel University. The data obtained from the study were analyzed using SPSS Statistics. The data analysis included demographic statistics, descriptive statistics and normal distribution results for the scales, scale reliability, exploratory factor analysis results for the scales, and hypothesis tests and test results developed in the study. Based on the key findings obtained from university students, who can be considered future auditors, as a result of the statistical analyses, it was determined that technological advances in auditing should be further communicated to students and continuous auditing awareness should be enhanced.

Keywords: Continuous Auditing, Technology, Auditing

[An extended English summary is available at the end of the article.]

1.Giriş

Günümüzde teknolojik gelişmelerin ivme kazanması, kurumsal yapıların iç ve dış bileşenlerinde artan karmaşıklık ve ticari işlemlerin dijital ortama taşınması, denetim faaliyetlerinin de elektronik sistemlere entegre edilmesini kaçınılmaz hale getirmektedir. Kurumsal yapıların önemi, kurumsal yönetim faaliyetlerinin hızlanması ve yazılım tabanlı kurumsal sistemlerin kullanılması, denetim süreçlerinin otomasyonunu kolaylaştırmış; bu durum, sürekli denetim faaliyetlerinin oluşturulması ve geliştirilmesi sürecine katkıda bulunmuştur (Turgay, Doğan ve Mengi, 2020). Denetim, bir faaliyetin sonuçlarının mümkün olduğunca planlara uygunluğunu sağlamak amacıyla belirli standartların oluşturulması, elde edilen sonuçların bu standartlarla karşılaştırılması ve uygulamaların plandan sapma gösterdiği durumlarda düzeltici önlemlerin tespit edilmesi sürecidir (Bozkurt, 2013). Sürekli denetim ise denetçilerin bilgilerinin kamuya açıklanmasıyla eş zamanlı olarak ya da çok kısa bir süre içerisinde sürekli olarak üretilen veriler üzerinde belirli bir güvence sağlamalarını mümkün kılan kapsamlı ve teknolojik tabanlı bir denetim süreci olarak tanımlanmaktadır (Rezaee, Sharbatoghlie, Elam and McMickle, 2002).

Sürekli denetim, organizasyonların operasyonel verimliliğini artırmak, hataları erken tespit etmek ve riskleri minimize etmek için kritik bir araç niteliğindedir. Bu sayede sürekli denetim, sürdürülebilir bir iç kontrol ortamını sağlamaktadır. Sürekli denetim dinamik bir denetim süreci olarak geleceğe yönelik denetimler hakkında daha çok bilgiler sağlamaktadır. Bu nedenle çalışmada, gelecekte denetçi olabilecek ve denetim dersi alan üniversite öğrencilerinin sürekli denetim hakkındaki bilgi ve farkındalık düzeylerini tespit etmek amaçlanmıştır. Öğrencilerin sürekli denetim hakkındaki algı düzeylerini ölçmek için nicel yöntemlerden biri olan anket yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerin sürekli denetim hakkındaki algı düzeylerini ölçmek için üniversitede denetim dersi gören 449 öğrenciye yüz yüze anket yapılmıştır. Bu araştırma Süleyman Demirel Üniversitesi bünyesinde bulunan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde eğitim alan ve denetim dersi gören öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS İstatistik programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde demografik istatistikler, ölçeklere ait tanımlayıcı istatistikler ve normal dağılım sonuçlarına, ölçek güvenilirliği, ölçeklere ait açıklayıcı faktör analizi sonuçları, araştırmada oluşturulan hipotez testleri ve test sonuçlarına yer verilmiştir. Yapılan istatistiksel analizlerin neticesinde geleceğin denetçileri olarak adlandırılacak üniversite öğrencilerinden elde edilen temel bulgulara göre, denetimdeki teknolojik gelişmelerin öğrencilere daha fazla aktarılması ve sürekli denetim farkındalığının geliştirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

2.Sürekli Denetim

Sürekli denetim (continuous auditing), işletmelerin finansal ve operasyonel verilerini gerçek zamanlı olarak izleyerek olası hata, usulsüzlük ve riskleri anında tespit etmeye yönelik teknolojik bir denetim yaklaşımıdır. Bu denetim modeli, geleneksel denetimden farklı olarak, verilerin sürekli analiz edilmesini ve denetim kanıtlarının zamanında elde edilmesini sağlamaktadır (Vasarhelyi, Alles and Williams, 2010). Kurumsal kaynak planlaması (ERP) sistemleri ve gelişmiş muhasebe yazılımları ile entegre çalışan sürekli denetim uygulamaları, hem iç kontrol süreçlerinin etkinliğini artırmakta hem de yönetime anlık bilgi desteği sunmaktadır. Ayrıca, sürekli denetim risk yönetimi süreçlerinin daha proaktif bir yapıya kavuşmasını mümkün kılmakta ve denetim fonksiyonunu stratejik karar alma süreçlerinin bir parçası haline getirmektedir (Rezaee, 2005).

Sürekli denetim, kurumsal kaynak planlaması ve entegre muhasebe yazılımları aracılığıyla yürütülen tüm işletme işlevlerinin, gerçek zamanlı olarak muhasebe verilerine dönüştürüldüğü sistemlerde, gerçekleştirilen işlemlerin ve ilgili kayıtların doğruluğunun denetlenmesini ifade etmektedir. Sürekli denetim, denetçilerin bilgilerinin elektronik ortamda izlenmesi, bilgisayar yazılımları ve özel yazılım araçlarını kullanma konusunda belirli beceriler geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu süreç, bilgi kullanıcılarına elde edilen bilgilerin finansal raporlarda devamlı olarak raporlanması yoluyla daha doğru ve zamanında güvence elde etme imkanı sunmaktadır (Serçemeli ve Orhan, 2016). Sürekli denetimde üç temel noktaya odaklanılmaktadır.

Bunlar (Öztürk ve Acar, 2015):

- Sürekli denetimde raporlar oluşturulmaktadır ve bu raporların güvenilirliği sağlanmalıdır.
- Sürekli denetimdeki olaylar gerçekleştirildikten sonra bu olayların raporlarının tam zamanında oluşturulması yapılmalıdır.
- Sürekli denetim teknolojinin kullanılmasını sağlamaktadır.

Geleneksel denetimde mali bilgilerin doğrulukları sağlanırken, sürekli denetimde mali tabloların doğruluğu ve doğruluğunun yanında veri kalitesinin iyileştirilmesine de odaklanılmaktadır. Finansal bilgilerin doğruluklarının sağlanmasında geleneksel denetimde yarı elektronik ya da manuel kontrol mekanizmaları uygulanırken sürekli denetim de ise araçlar kullanılmaktadır (Yaylalı, 2024). Bu araçların yanı sıra sürekli denetimin temel özellikleri bulunmaktadır. Bu özelliklere aşağıda yer verilmektedir (Omoteso, Patell and Scott, 2008).

- Muhasebedeki hata ve hileler çok hızlı tespit edilebilmesi,
- Denetim alanında zaman yönünden tasarruf sağlanarak maliyetlerin düşürülmesi,
- Denetim alanında toplanan kanıtlarında doğru ve güvenilirliklerin sağlanması,
- Yapılan faaliyetlerde elde edilen verilerin doğruluklarının belli bir güvence altına alınması,
- Ortaya çıkabilecek hilelerde eylemlerin çok çabuk belirlenebilmesi,
- Elde edilen verilerin çok çabuk yorumlanmaya hazır durumda bulunmasıdır.

Sürekli denetimin özelliklerinin aşamaları da bulunmaktadır. Sürekli denetimin bu aşamaları aşağıda yer almaktadır (Öztürk ve Acar, 2015).

Birinci Aşama: Denetim Yöntemlerinin Otomatikleştirilmesi; bu aşamada sürekli denetimin uygulanacağı iş süreçlerinin alanları denetçiler tarafından belirlenmektedir. Verilere ulaşmak için öncelikler verilmelidir.

İkinci Aşama: Veri Modelleme ve Kriter Geliştirilmesi; ikinci aşamada veri modelleme aşaması denetlenmiş olan geçmişteki verilerin iki veri setine bölünmesidir. Bu veri setleri doğrulama ve eğitmedir. Doğrulama seti, eğitilmiş olan analitik modelin doğruluğu ve performansının test edilerek ölçülmesinde kullanılır.

Üçüncü Aşama: Veri Çözümlemeleri; bu aşamada hesap bakiyelerinin, iç kontrollerin ve işlem detaylarının kriterler aracılığıyla değerlendirilmesinde kullanılmaktadır.

Dördüncü Aşama: Raporlama sürecinin son aşamasında, eğer sistem tarafından harici raporlar üretilmiyorsa, finansal bilgiler önemli düzeyde hata, eksiklik ve hile risklerinden arındırılmış kabul edilmektedir.

Sürekli denetim, geleneksel denetimden temel amacı yönünden ayrılmaktadır. Geleneksel denetimin en temel amacı, yönetim tarafından raporlanan mali tabloların güvenliğini artırmaktır. Sürekli denetimin amacı ise, geleneksel denetimin amacının yanı sıra veri kalitesinin daha çok artırılmasına da dikkat edilmesidir (Şen, 2016). Teknolojinin denetim süreçlerine entegrasyonu, sürekli denetim uygulamalarının gelişimini hızlandırmıştır. Dijitalleşme ile birlikte büyük veri analitiği, yapay zekâ ve otomasyon gibi teknolojiler, denetçilerin anlık ve sürekli veri analizleri yapmasına olanak tanımaktadır. Bu teknolojik dönüşüm, sürekli denetimi yalnızca bir kontrol aracı olmaktan çıkararak stratejik bir yönetim destek sistemi haline getirmiştir (Vasarhelyi, Kuenkaikaw & Little, 2012). Sürekli denetim uygulamaları sayesinde ise, işletme faaliyetlerine ilişkin işlemler gerçek zamanlı olarak izlenebilmekte ve potansiyel riskler ortaya çıkmadan önce öngörülebilmektedir. Özellikle ERP sistemleriyle entegre edilen denetim yazılımları, denetim süreçlerinde manuel müdahaleyi azaltmakta ve denetim kalitesini artırmaktadır (Alles, Brennan, Kogan & Vasarhelyi, 2006). Bu bağlamda, teknolojik gelişmelerin sürekli denetimin uygulanabilirliğini ve etkinliğini doğrudan etkilediği söylenebilir.

3.Literatür Taraması

Sürekli denetim hakkında detaylı olarak yapılan literatür taraması sonucunda yerli ve yabancı birçok çalışmanın olduğu görülmüştür. Bu çalışmalardan bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

Öztürk ve Acar (2015) yazmış oldukları makalelerinde BİST'te işlem gören bir işletmede sürekli denetim sisteminin sürekli risk ve sürekli kontrol değerlendirmelerini incelenmiştir. Risk yönetimi ele alınarak sürekli kontrol değerlendirmeleri SAP sistemi üzerindeki kontrol

noktaları yardımı ile analizleri yapılmıştır. Daha sonra işletmedeki sürekli denetim sisteminin yapısının incelenmesi sonucunda değerlendirmeler yapılarak bu sistemin işletmeye sağladığı faydalara ve katkılara yer verilmiştir.

Hillo ve Weigand (2016) çalışmalarında sürekli denetim ve sürekli izleme teknolojileri, gerçek zamanlı denetim kanıtı elde ederek ve kuruluşların kontrollerin ve sistemlerin amaçlandığı gibi çalışıp çalışmadığını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada kuruluşların bilgi teknolojileri destekli iş süreçlerinde yeniden tasarlanan iç kontrollerin katma değerini ele alan bir çerçeveye geliştirmek için bir tasarım araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Kuruluşlar sürekli denetim ve sürekli izlemenin değeri, verimlilik, güvence ve kalite olmak üzere üç belirgin alana ayrılmıştır. Ayrıca, yeniden tasarlanan bir kontrolün olası bir maliyet tasarrufunu ve değer artışı açıkça belirtmek içinde görselleştirme yöntemi önerilmiştir. Bu kapsamda bir vaka organizasyonu içinde test edilmiş ve değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda sürekli denetim ve sürekli izleme değerine ilişkin daha fazla iç görüş sağlamak için uygulanabilir olduğu belirlenmiştir.

Acar vd. (2016) yazmış oldukları makalelerinde sürekli denetim kavramını detaylı olarak açıklayarak teorik bir çalışma yapmışlardır. Daha sonra sürekli denetimin ihtiyaçları, temelleri ve avantajlarından bahsederek önerilerde bulunmuşlardır.

Lins vd. (2018) yapmış oldukları araştırmalarında sürekli denetimi detaylı olarak açıklayarak ele alması gereken faydaları ve zorlukları ele alan teorik bir çalışma yapmışlardır. Ayrıca denetçiler içinde kavramsal bir mimaride birbirine bağlı olan uygulanabilir dahili ve üçüncü taraf denetim metodolojileri sağlayarak bilgiler sunarak öneride bulunmuşlardır.

Eulerich ve Kaliniçenko (2018) çalışmasında 1983 ve 2015 yılları arasında yayınlanmış olan 38 farklı dergiden 100 sürekli denetim makalesinin içerik analizini yapmıştır. Analiz sonucunda denetim mesleği için şirketlerin iş ve risk ortamında daha iyi konuma gelebilmesi için sürekli denetim çalışmalarının teknolojik gelişmelerle birlikte yapılması gerektiği tespit edilmiştir. Ayrıca, sürekli denetimin gelecekteki durumu hakkında da önerilerde bulunulmuştur.

Vasarhelyi ve Halper (2018) araştırmalarında büyük kağıtsız gerçek zamanlı sistemlerin denetiminin sorunlarıyla başa çıkmakta fayda sağlayabilmeyi amaçlamışlardır. AT&T Bell Laboratuvarları'nda iç denetim organizasyonu için geliştirilen Sürekli Süreç Denetim Sistemi'ni (CPAS) açıklamışlardır. CPAS, büyük sistemleri ölçmek ve izlemek, temel ölçümleri ve analizleri bir iş istasyonu ortamına çekmek için tasarlanmıştır. Veriler etkileşimli bir modda görüntülenir ve denetçilere çıkarılan verileri incelemek ve denetim raporları hazırlamak için bir çalışma platformu sağlanmaktadır. CPAS, temel operasyonel analizleri izler, bunları standartlarla karşılaştırır ve denetçinin dikkatini mevcut olabilecek sorunlara çektiği düşünülmektedir.

Yüksel (2019) yazmış olduğu makalesinde sürekli denetim ve bilgi teknolojilerinin kullanımını kapsayan teorik bir çalışma yapmayı amaçlamıştır. Çalışmada sürekli denetim, sürdürülebilirlik risk yönetimi, entegre raporlama, kurumsal risk yönetimi konularını incelemek üzere raporlamanın sürekli denetimi detaylı olarak açıklanmıştır.

Eulerich vd. (2020) araştırmalarında iç denetim işlevinin risk tabanlı denetim planlanmasında sürekli denetim bilgilerinin kullanımıyla ilişkili faktörlerini incelemişlerdir. Araştırmada 264 baş denetçi yöneticisine anket yöntemi uygulanmıştır. Sürekli denetimden gelen bilgilerin risk tabanlı denetim planlanması üzerinde kullanımında olumlu etkisi olan birkaç faktör bulunmuştur. Bu faktörler arasında veri analitiğinin önemi, denetim komitesi ve dış denetçiyle işbirliği ve iç denetim işlevinin sonuçlarının dolandırıcılığı önleme amacıyla kullanılması yer almaktadır. Analiz sonucunda sürekli denetimin iç denetim üzerinde olumlu etkileri olduğu belirlenmiştir.

Zoet vd. (2020) araştırmalarında sürekli izleme, sürekli denetim ve sürekli güvencenin yüksek düzeyde iş zekası ve analitiği kullanan üç yöntem olduğuna değinmişlerdir. Daha sonra bu üç yöntem olan ilgi, her yöntemi ya da yöntemlerin bir kombinasyonu mikro düzeyde analiz eden çok sayıda çalışmaya yol açarak son kullanıcının (muhasibecinin) gözünden makro düzeye odaklanmışlardır. Bu nedenle muhasibecilere anket yapılmıştır. Yapılan anket sonuçlarına göre katılımcıların on üç benzersiz kullanım senaryosu belirttiği fakat hiçbirinin üç yöntemden hiçbirinin on üç senaryonun tamamına dahil edilmediğini bunun da

Hollanda'daki muhasebe uygulamalarındaki görüşlerin farklılaştığı tespit edilmiştir.

Codesso vd. (2020) çalışmalarında, büyük bir Brezilya giyim perakendecisi olan Cia Hering'de sürekli denetimin uygulanmasını, süreç boyunca ortaya çıkan zorlukları ve fırsatları da içerecek şekilde ayrıntılı olarak açıklamaya çalışmışlardır. Denetçiler, firmanın denetim prosedürlerini iyileştirmek ve üretim bölümü için firmanın vergi uyumluluk sisteminde sürekli denetimi uygulamak için ortaya çıkan teknolojileri kullanmıştır. Fatura bilgilerini doğrudan Eyalet Vergi ve Maliye Ofisi'nden alınan dışsal bir vergi veri setiyle karşılaştırarak, dahili denetçiler üretim için tüm elektronik faturaları zamanında inceleyebilmiş, bilgi kalitesini ve dahili kontrolleri iyileştirmiştir. Sürekli denetim, sürekli kontrol izleme (CCM) ve sürekli veri güvencesi (CDA) sağlamış ve üretim bölümünde vergi uyumluluk riskini azalttığı belirlenmiştir.

Zahirah vd. (2021) araştırmalarında daha verimli ve etkili bir uygulama için sürekli denetimlerin uygulanması gerektiğini ortaya koymak için teorik bir çalışma yapmışlardır. Çalışmalarında sürekli denetimden detaylı olarak bahsederek, sürekli denetimin finansal tabloların denetiminde etkili ve verimli kullanılması yönünde öneride bulunmuşlardır.

Hartini vd. (2023) yazmış oldukları makalelerinde Güney Sulawesi Eyaletindeki BPKP Temsilcilerinde manevi zekâyı güçlendirerek dolandırıcılık tespiti üzerinde araştırmacı denetimlerin, veri madenciliğinin ve sürekli denetimlerin etkisini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırma hedeflerini desteklemek için araştırmacılar, Güney Sulawesi eyalet mali ve kalkınma gözetim kurumunun temsilcileri olan ve araştırmacı denetimler yürüten denetçilerden seçilmiştir. Ayrıca, altıncı dolandırıcılık teorisi, acente teorisi ve atıf teorisi olmak üzere üç ana teori kullanmışlardır. Örneklem seçme tekniği, toplam 36 kişiden oluşan amaçlı örnekleme yöntemi kullanarak çoklu doğrusal regresyon analizi ve ılımlı regresyon analizi kullanılır. İstatistiksel analiz, SPSS 25 uygulama programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda, araştırmacı denetim ve veri madenciliğinin dolandırıcılık tespiti üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu belirlenmiştir. Ayrıca, sürekli denetimin dolandırıcılık tespiti üzerinde önemli bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Yaylalı (2024) makalesinde hile ve hataların erkenden önlenmesi ve tespit edilebilmesi için bağımsız, sürekli ve hile denetimini ele alan teorik bir çalışma yapmıştır. Çalışmasında bu üç unsurun varlığı durumunda denetçi görüşlerine olan etkileri anlatılmaya çalışılmıştır.

Sera vd. (2024) çalışmalarında 2010'dan 2020'e kadar Scopus veri tabanından toplanan 240 adet sürekli denetim ve izleme makalelerinin bibliyometrik analizi yapılmıştır. VOSviewer kullanarak yapılan analizde sürekli denetim ve izlemenin düzenleyici kullanılabilirlik ve denetim ihtiyaçlarını daha etkili bir şekilde karşılamak için kaliteli bilgi ya da veri üretebilen entegre uygulama sistemi desteği şeklinde daha fazla yönetim desteği şeklinde daha fazla yönetim desteği verilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Yapılan literatür incelemesi, sürekli denetim kavramının giderek artan bir biçimde hem teorik çerçevede hem de uygulamalı alan çalışmalarında ele alındığını ortaya koymaktadır. İncelenen çalışmalar, sürekli denetimin özellikle bilgi teknolojileri ile entegrasyonu sayesinde risk yönetimi, iç kontrol sistemlerinin etkinliği, denetim süreçlerinin verimliliği ve güvenilirliğinin artırılmasında önemli katkılar sağladığını göstermektedir. Gerçek zamanlı veri analizleri ve sürekli izleme mekanizmaları yoluyla denetim süreçlerinin daha proaktif hale geldiği, dolayısıyla hile ve hataların erken tespit edilmesine olanak tanıdığı vurgulanmıştır. Öte yandan, bazı çalışmalarda uygulamaya yönelik zorluklara, özellikle teknolojik altyapı eksiklikleri, organizasyonel direnç ve muhasebe uygulamalarındaki çeşitliliklere dikkat çekilmiştir. Bununla birlikte, sürekli denetimin etkinliğinin artırılabilmesi için veri analitiği, görselleştirme teknikleri ve entegre denetim sistemleri gibi yöntemlerin benimsenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde, sürekli denetim uygulamalarının denetim mesleğine stratejik katkılar sunduğu ve bu alandaki çalışmaların disiplinlerarası yaklaşımlarla daha da derinleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

4.Yöntem ve Uygulama

Bu bölümde araştırmanın amacı ve kapsamı, demografik istatistiklere, ölçeklere ait tanımlayıcı istatistikler ve normal dağılım sonuçlarına, ölçek güvenilirliği, ölçeklere ait açıklayıcı faktör analizi sonuçlarına, araştırmada oluşturulan hipotez testleri ve test sonuçlarına yer verilmiştir.

Etik kurul izni gerektiren araştırmalarda, izinle ilgili bilgilere (kurul adı, tarih ve sayı no) yöntem bölümünde yer verilmelidir.

4.1.Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmanın amacı, üniversitede denetim dersi gören ve gelecekte denetçi olabilecek üniversite öğrencilerinin sürekli denetim hakkındaki bilgi ve farkındalık düzeylerini tespit etmektir. Öğrencilerin sürekli denetim hakkındaki algı düzeylerini ölçmek için çalışmada nicel yöntemlerden biri olan anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan anket soruları Gürbüz (2024)'ün çalışmasından ve konuya hakim akademisyenlerden yararlanılarak oluşturulmuştur. Bu çalışma için etik komite onayı Süleyman Demirel Üniversitesi Etik Kurulu, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Kararı 27.09.2024 tarihinde etik izin belgesi E.849516 sayı numarasıyla kabul edilmiştir.

Bu araştırma Süleyman Demirel Üniversitesi bünyesinde bulunan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde eğitim alan ve denetim dersi gören öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Bu doğrultuda, üniversitede eğitim gören 449 öğrenci üzerinde araştırma yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS İstatistik programı ile analiz edilmiştir.

4.2.Demografik İstatistikler

Çalışmaya katılım sağlayan ve denetim dersi alan üniversite öğrencilerinin demografik verilerine ait tanımlayıcı istatistikleri çalışmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları şu şekildedir:

TABLO 1 | Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	268	59,7
Erkek	181	40,3
Toplam	449	100,0

Tablo 1'de görüldüğü üzere araştırmaya katılım sağlayan üniversite öğrencilerinin %59,7'si kadın, %40,3'ü ise erkek bireylerden oluşmaktadır. Dolayısıyla, çalışmaya katılan katılımcıların çoğunluğunun kadın katılımcılardan oluştuğu görülmektedir.

Katılımcıların yaşlarına göre dağılımları şu şekildedir:

TABLO 2 | Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş Aralığı	Frekans	Yüzde
20 Yaş ve altı	219	48,8
21 Yaş ve üstü	230	51,2
Toplam	449	100,0

Araştırmaya katılım sağlayan üniversite öğrencilerinin %48,8'i 20 yaş ve altı, %51,2'i 21 yaş ve üstü bireylerden oluşmaktadır.

Katılımcıların bölümlerine göre dağılımları şu şekildedir:

TABLO 3 | Katılımcıların Bölümlerine Göre Dağılımları

Bölümleri	Frekans	Yüzde
İşletme	188	41,9
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	67	14,9
Maliye	92	20,5
İktisat	102	22,7
Toplam	449	100,0

Araştırmaya katılım sağlayan üniversite öğrencilerinin %41,9'u işletme bölümünde, %14,9'u Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde, %20,5'si maliye bölümünde ve %22,7'i ise iktisat bölümünde eğitim görmektedirler. Çalışmaya katılan katılımcıların çoğunluğunu işletme bölümündeki katılımcılardan oluştuğu görülmektedir.

Katılımcıların sınıflarına göre dağılımları şu şekildedir:

TABLO 4 | Katılımcıların Sınıflarına Göre Dağılımları

Sınıf	Frekans	Yüzde
1.Sınıf	105	23,4
2.Sınıf	186	41,4
3.Sınıf	48	10,7
4.Sınıf	110	24,5
Total	449	100,0

Araştırmaya katılım sağlayan üniversite öğrencilerinin %23,4'ü birinci sınıf, %41,4'ü ikinci sınıf, %10,7'si üçüncü sınıf, %24,5'i dördüncü sınıfta eğitim görmektedir. Dolayısıyla, araştırmaya en çok katılım sağlayan öğrenciler ikinci sınıfta öğrenim görmektedir.

Katılımcıların sürekli denetim ile ilgili bilgilerine göre dağılımları şu şekildedir:

TABLO 5 | Katılımcıların Sürekli Denetim Bilgilerine Göre Dağılımları

Bilgi Sahibi Olma Durumu	Frekans	Yüzde
Evet	85	18,9
Hayır	364	81,1
Toplam	449	100,0

Araştırmaya katılım sağlayan üniversite öğrencilerinin %18,9'u sürekli denetim konusunda bilgi sahibi olduğunu belirtirken, %81,1'i ise sürekli denetim konusunda bilgi sahibi olmadığını belirtmektedirler. Dolayısıyla, araştırmaya katılan katılımcıların denetim dersi görmelerine rağmen katılımcıların çoğunluğunun sürekli denetim ile ilgili tam bir bilgiye sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni ise araştırmaya katılım sağlayan katılımcıların en çok ikinci sınıfta öğrenim gördüğünden kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

4.3 Ölçeğe Ait Tanımlayıcı İstatistikler ve Normal Dağılım Sonuçları

Araştırmada kullanılan sürekli denetim ölçeğinden elde edilen sonuçlara göre her bir ifadenin ortalama ve standart sapma değerleri ile ölçeğin normal dağılıma uygun olup olmadığının tespit edilmesi için kullanılan Skewness ve Kurtosis değerleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TABLO 6 | Sürekli Denetim Ölçeğine Ait Tanımlayıcı İstatistik Değerleri

	Ortalama	Standart Sapma	Skewness	Kurtosis
Daha önce sürekli denetim ifadesini duydum.	2,8931	1,37164	-,031	-1,275
Sürekli denetim hakkında yeterli bilgiye sahibiyim.	2,7684	1,24634	,071	-1,018
Geleneksel denetim ile sürekli denetim arasında farklılıklar vardır.	3,2584	1,08153	-,411	-,292
Üniversitelerde lisans düzeyinde sürekli denetim ile ilgili dersler verilmelidir.	3,2116	1,12886	-,423	-,487
Sürekli denetim ile ilgili bilgilerin öğrenilmesi gerekmektedir.	3,3608	1,11358	-,562	-,354
Öğrenciler üzerinde sürekli denetim hakkında daha çok farkındalık oluşturulması gerekmektedir.	3,3987	1,07906	-,556	-,149
Denetim mesleğinde teknoloji hakkında bilgi sahibi olmanın önemli olduğunu düşünüyorum.	3,5679	1,17277	-,669	-,276
Hile ve usulsüzlüklerin önlenmesinde sürekli denetim önemlidir.	3,6860	1,19590	-,768	-,222
Anlık izleme ve geri bildirimler sayesinde hatalar daha hızlı tespit edilerek düzeltilebilir.	3,6904	1,17638	-,793	-,146
Sürekli denetim sayesinde bilgilerin kalitesi ve doğruluğu artar.	3,6214	1,14334	-,724	-,073
Teknoloji ve veri analitiğinin gelişmesiyle sürekli denetim önem kazanmaktadır.	3,5145	1,15743	-,591	-,359
Sürekli denetim risk yönetimini kontrol altında tutabilir.	3,5189	1,13398	-,647	-,171
Sürekli denetim potansiyel riskleri ve sorunları anında tespit edebilir.	3,4076	1,10034	-,577	-,208
Sürekli denetim sayesinde yöneticilerin karar alma süreçleri iyileştirilebilir.	3,4477	1,10298	-,624	-,168
Sürekli denetim sayesinde yatırımcılar ve müşteriler arasında güven artar.	3,5056	1,13413	-,659	-,201
Sürekli denetim sayesinde işletmelerin performansı artar.	3,5345	1,10368	-,763	,048
Sürekli denetim sayesinde denetim süreçleri daha şeffaf ve izlenebilir hale gelir.	3,4722	1,14750	-,684	-,242
Sürekli denetim için bilgilerin ve sistemin güvenliği önemlidir.	3,6102	1,13467	-,712	-,141
Sürekli denetim sayesinde gelecekte uzaktan çalışmanın daha çok yaygınlaşacağını düşünüyorum.	3,4209	1,17207	-,498	-,454
Gelecekte sürekli denetim alanında çalışmak isterim.	3,0535	1,27713	-,158	-,963

İfadelere verilen cevaplardan elde edilen verilere göre katılımcıların en çok katıldıkları ifadeler;

- Hile ve usulsüzlüklerin önlenilmesinde sürekli denetim önemlidir.
  - Anlık izleme ve geri bildirimler sayesinde hatalar daha hızlı tespit edilerek düzeltilebilir.
  - Sürekli denetim sayesinde işletmelerin performansı artar.
- Katılımcıların en az katıldıkları ifadeler ise;
- Daha önce sürekli denetim ifadesini duydum.
  - Sürekli denetim hakkında yeterli bilgiye sahibiyim.
  - Gelecekte sürekli denetim alanında çalışmak isterim.

100'den büyük örneklem sayısına sahip araştırmalarda -3,29 ve +3,29 eşik değeri aralığının kullanılması önerilebilmektedir (Mayers, 2013). Skewness ve Kurtosis değerlerinin -3,29 ile +3,29 aralığında olduğu tespit edildiği için sürekli denetim ölçeğinde yer alan ifadelerin normal dağılımına uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.4 Ölçek Güvenilirliği

Çalışmada kullanılan ölçeğin güvenilirliğini ölçmek için Cronbach's Alpha değeri araştırılmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Görüldüğü üzere ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,934 olarak tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre araştırmada kullanılan ölçeğin oldukça güvenilir olduğu görülmektedir.

TABLO 7 | Ölçeğin Güvenilirlik Sonucu

	Cronbach's Alpha Değeri
Sürekli Denetim Ölçeği	0,934

4.5 Ölçeğe Ait Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Araştırmaya katılım sağlayan öğrencilerin; sürekli denetim konusundaki algı düzeylerinin belirli başlıklar altında toplanarak daha kolay analiz edilebilmesi için ve ölçekteki ifadeler verilen cevaplar neticesinde ulaşılan verilerden elde edilen çok sayıda değişkenin daha az sayıda ve belirli değişkenler ile ifade edebilmesi için ölçeğe açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır.

Sürekli denetim ölçeğine yönelik gerçekleştirilen açıklayıcı faktör analizi neticesinde öncelikle Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Testleri sonuçları şu şekildedir:

TABLO 8 | Sürekli Denetim Ölçeği Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Değeri	0,941
Bartlett Küresellik Testi Sonucu	5608,128
Df	190
Significance Değeri	0,000

Görüldüğü üzere KMO değeri 0,941 olarak tespit edilmiş ve faktör analizine dahil edilen ölçekteki ifadeler ait veri setinin faktör analizi için uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, significance değerinin 0,05'ten küçük olması sebebiyle yapılan testin anlamlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte sürekli denetim ölçeğinin geçerli olduğu da tespit edilmiştir.

Açıklayıcı faktör analizi neticesinde faktörlerin altında toplanan ifadeler ait faktör yükü değerleri, faktörlerin özdeğerleri, faktörlerin varyans açıklama oranı, faktörlerin güvenilirlik değerleri ile faktörlerin ortalama değerleri şu şekildedir:

TABLO 9 | Sürekli Denetim Ölçeğine Yönelik Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Faktörler	Faktör Yütü	Özdeğer	Varyans Açıklama Oran (%)	Güvenilirlik	Ortalama
Faktör 1: Sürekli Denetimde Güvenlik		6,848	34,241	0,942	3,5358
Sürekli denetim için bilgilerin ve sistemin güvenliği önemlidir.	,797				
Sürekli denetim sayesinde işletmelerin performansı artar.	,782				
Sürekli denetim sayesinde yatırımcılar ve müşteriler arasında güven artar.	,765				
Sürekli denetim sayesinde denetim süreçleri daha şeffaf ve izlenebilir hale gelir.	,758				
Sürekli denetim risk yönetimini kontrol altında tutabilir.	,709				
Sürekli denetim sayesinde gelecekte uzaktan çalışmanın daha çok yaygınlaşacağını düşünüyorum.	,709				
Anlık izleme ve geri bildirimler sayesinde hatalar daha hızlı tespit edilerek düzeltilebilir.	,709				
Sürekli denetim sayesinde bilgilerin kalitesi ve doğruluğu artar.	,706				
Sürekli denetim sayesinde yöneticilerin karar alma süreçleri iyileştirilebilir.	,659				
Sürekli denetim potansiyel riskleri ve sorunları anında tespit edebilir.	,649				
Teknoloji ve veri analitiğinin gelişmesiyle sürekli denetim önem kazanmaktadır.	,648				
Hile ve usulsüzlüklerin önlenilmesinde sürekli denetim önemlidir.	,611				
Faktör 2: Sürekli Denetimde Eğitim		3,576	17,879	0,844	3,3595
Sürekli denetim ile ilgili bilgilendirmelerin yapılması gerektiğini düşünüyorum.	,758				
Öğrenciler üzerinde sürekli denetim hakkında daha çok farkındalık oluşturulması gerektiğini düşünüyorum.	,681				
Üniversitelerde lisans düzeyinde sürekli denetim ile ilgili dersler verilmelidir.	,657				
Denetim mesleğinde teknoloji hakkında bilgi sahibi olmanın önemli olduğunu düşünüyorum.	,592				
Geleneksel denetim ile sürekli denetim arasında farklılıklar vardır.	,547				
Faktör 3: Sürekli Denetim Farkındalığı		2,108	10,540	0,612	2,9050
Sürekli denetim hakkında yeterli bilgiye sahibiyim.	,796				
Daha önce sürekli denetim ifadesini duydum.	,742				
Gelecekte sürekli denetim alanında çalışmak isterim.	,582				

Gerçekleştirilen faktör analizi neticesinde üç boyut elde edilmiştir. Bu boyutlar denetimde güvenlik, denetimde eğitim ve denetim bilgisi şeklinde adlandırılmışlardır.

Açıklayıcı faktör analizinin ardından elde edilen faktörler üzerine doğrulayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları Tablo 10'da yer almaktadır:

TABLO 10 | Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

	χ^2 Değeri	df	χ^2/df	GFI	CFI	RMSEA
Sürekli Denetim Ölçeği	350,908	98	3.566	0.907	0.905	0.075
Kabul Edilebilir Uyum Değerleri (Joreskog ve Sörbom, 1993; Kline, 1998; Anderson ve Gerbing, 1994)			≤ 5	>0.85	>0.90	<0.08

Tablo 10'da görüldüğü üzere gerçekleştirilen doğrulayıcı faktör analizi neticesinde sonuçların Kabul edilebilir uyum değerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Sürekli denetim ölçeğinin üç boyut altında doğrulanmıştır. Bununla birlikte ölçeğin geçerli olduğu da görülmüştür.

4.6.Araştırmada Oluşturulan Hipotez Testleri ve Test Sonuçları

Bu kısımda araştırma kapsamında oluşturulan hipotezlere yer verilmekte ve sonrasında her bir hipoteze yönelik yapılan hipotez testi sonuçları sırasıyla yer almaktadır. Çalışmadaki veriler normal dağılıma uygun olduğu için oluşturulan hipotezleri test etmek için parametrik olan testlerden Independent Samples T Testinden ve Oneway Anova Testinden faydalanılmıştır.

Hipotezler ve hipotez testi sonuçları aşağıda sırasıyla yer almaktadır:

H₁ Hipotezi: Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir.

H₁ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₁ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

TABLO 11 | H₁ Hipotezine Ait T Testi Sonuçları

Faktörler	Cinsiyet				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Kadın		Erkek			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Sürekli Denetimde Güvenlik	3,5812	,88757	3,4687	,89625	0,190	Ret
Sürekli Denetimde Eğitim	3,3910	,84085	3,3127	,92406	0,353	Ret
Sürekli Denetimde Farkındalık	2,8308	,95137	3,0147	1,00112	0,050	Ret

Görüldüğü üzere; denetimde güvenlik boyutu için significance değeri 0,05'in üzerinde olduğu için hipotez bu boyut için reddedilmiştir. Aynı şekilde denetimde eğitim ve denetimde farkındalık boyutları içinde significance değerleri 0,05'in üstünde olduğu için hipotez bu boyutlar içinde reddedilmiştir. Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir.

H₂ Hipotezi: Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların yaşlarına göre farklılık göstermektedir.

H₂ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₂ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

TABLO 12 | H₂ Hipotezine Ait T Testi Sonuçları

Faktörler	Yaş Aralığı				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	20 Yaş ve altı		21 Yaş ve üstü			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Sürekli Denetimde Güvenlik	3,4833	,89421	3,5859	,88854	0,223	Ret
Sürekli Denetimde Eğitim	3,3096	,87286	3,4070	,87665	0,239	Ret
Sürekli Denetimde Farkındalık	2,9041	,97911	2,9058	,97286	0,985	Ret

Görüldüğü üzere tüm boyutlara ait significance değerleri 0,05'in üzerinde olduğu için hipotez tüm boyutlar için reddedilmiştir. Dolayısıyla, hipotezin tamamen reddedildiği görülmektedir. Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların yaşlarına göre farklılık göstermemektedir.

H₃ Hipotezi: Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların eğitim alanlarına göre farklılık göstermektedir.

H₃ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₃ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

TABLO 13 | H₃ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Eğitim Alanı				F Değeri	P Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	İşletme	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Maliye	İktisat			
Sürekli Denetimde Güvenlik	3,5501	3,5784	3,5444	3,4739	,233	,874	Ret
Sürekli Denetimde Eğitim	3,3372	3,3254	3,4261	3,3627	,251	,860	Ret
Sürekli Denetimde Farkındalık	2,8138	2,8159	2,9420	3,0980	2,128	,096	Ret

Görüldüğü üzere; denetimde güvenlik, denetimde eğitim ve denetimde farkındalık boyutları için significance değerleri 0,05'in üzerinde olduğu için hipotez bu boyutlar için reddedilmiştir. Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların eğitim alanlarına göre farklılık göstermemektedir.

H₄ Hipotezi: Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların sınıflarına göre farklılık göstermektedir.

H₄ hipotezini test edebilmek amacıyla Oneway Anova Testinden yararlanılmıştır. H₄ hipotezine ait Oneway Anova Testi sonuçları şu şekildedir:

TABLO 14 | H₄ Hipotezine Ait Oneway Anova Testi Sonuçları

Faktör Boyutları	Kaldıkları Yer				F Değeri	P Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf			
Sürekli Denetimde Güvenlik	3,5519	3,5527	3,5161	3,5399	,081	,923	Ret
Sürekli Denetimde Eğitim	3,3572	3,5912	3,3581	3,3750	,008	,992	Ret
Sürekli Denetimde Farkındalık	2,8605	2,7851	2,9677	2,8611	,657	,519	Ret

Görüldüğü üzere; denetimde güvenlik, denetimde eğitim ve denetimde farkındalık boyutları için significance değerleri 0,05'in üzerinde olduğu için hipotez bu boyutlar için reddedilmiştir. Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; sınıflarına göre farklılık göstermemektedir.

H₅ Hipotezi: Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların sürekli denetim konusunda bilgi sahibi olup olmasına göre farklılık göstermektedir.

H₅ hipotezini test edebilmek amacıyla Independent Samples T Testinden yararlanılmıştır. H₅ hipotezine ait Independent Samples T Testi sonuçları şu şekildedir:

TABLO 15 | H₅ Hipotezine Ait T Testi Sonuçları

Faktörler	Sürekli Konusunda Bilgi Sahibi Olma Durumu				Significance Değeri	Hipotez Testi Sonucu
	Evet		Hayır			
	Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		
Sürekli Denetimde Güvenlik	3,5931	,88998	3,5224	,89291	0,511	Ret
Sürekli Denetimde Eğitim	3,4941	,89952	3,3280	,86765	0,115	Ret
Sürekli Denetimde Farkındalık	3,2549	,86166	2,8233	,98266	0,000	Kabul

Görüldüğü üzere; denetimde güvenlik ve denetimde eğitim boyutlarına ait significance değerleri 0,05'in üzerinde olduğu için hipotez bu boyutlar için reddedilmiştir. Denetimde farkındalık boyutu için ise, significance değerinin 0,05'in altında olduğu için bu boyut için hipotez

kabul edilmiştir. Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların sürekli denetim konusunda bilgi sahibi olup olmamasına göre farklılık göstermektedir. Sürekli denetim farkındalığı ve sürekli denetim alanında çalışma isteği konusunda sürekli denetim hakkında bilgi sahibi olanlar olmayanlara göre daha olumlu düşünülmektedir.

5.Sonuç

Gelişen teknoloji ile birlikte bilgi teknolojilerinin kullanımı önemli ölçüde artmış ve bu bağlamda denetimlerin sıklığı ve kapsamı ise değişmiştir. Günümüzde yönetimin anlık bilgi ihtiyaçlarına hızlı ve etkin bir biçimde cevap verebilen, dinamik ve gerçek zamanlı bir denetim yaklaşımı olan sürekli denetim benimsenmektedir. Özellikle teknoloji kullanımının artmasıyla beraber ortaya çıkan risklerin yönetilerek minimize edilmesi gereksinimi, sürekli denetim anlayışının önemi her geçen gün daha fazla vurgulanmaktadır.

Sürekli denetim kavramı ile ilgili olarak literatürde birçok yerli ve yabancı çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalar incelendiğinde çoğunluğun denetçiler üzerinde yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, sürekli denetim kavramının giderek artan bir şekilde hem teorik hem de uygulamalı araştırmalara konu olduğunu göstermektedir. Çalışmalarda sürekli denetimin bilgi teknolojileriyle entegrasyonu sayesinde risk yönetimi, iç kontrol sistemleri, verimlilik ve denetim kalitesine önemli katkılar sağladığı vurgulanmıştır. Birçok araştırma, sürekli denetimin işletmelere sağladığı faydalar arasında gerçek zamanlı izleme, dolandırıcılığın önlenmesi ve karar alma süreçlerine destek gibi unsurları öne çıkarmıştır. Bununla birlikte bazı çalışmalar, uygulamadaki zorluklara, özellikle altyapı eksiklikleri ve muhasebe uygulamalarındaki farklılıklara dikkat çekmiştir. Sürekli denetimin etkinliğini artırmak için görselleştirme, veri analitiği ve entegre sistemlerin kullanımı gibi öneriler sunulmuştur. Sonuç olarak, sürekli denetim hem iç hem de dış denetim süreçlerinde giderek daha önemli bir araç haline gelirken, bu sistemlerin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için teknolojik, organizasyonel ve mesleki açıdan bütüncül bir yaklaşıma ihtiyaç duyulmaktadır. Fakat, bu çalışmadaki gibi denetim dersi alan üniversite öğrencilerine sürekli denetim ile ilgili olarak öğrencilerin farkındalık düzeylerini belirlemeye yönelik olarak anket yöntemi ile tespit edilmeye çalışılan başka bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu da çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

Yapılan araştırma neticesinde çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin çoğunluğunu bayan öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin çoğunluğunun ikinci sınıfta eğitim gören bireylerden oluştuğu görülmüştür. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin çoğunluğunun işletme bölümünde ve ikinci sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %18,9'u sürekli denetim konusunda bilgi sahibi olduğunu belirtirken, %81,1'i sürekli denetim konusunda tam olarak bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Bunun nedeni ise araştırmaya katılan katılımcıların çoğunluğunun daha ikinci sınıf olmasından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada kullanılan ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,934 olarak tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre araştırmada kullanılan ölçeğin oldukça güvenilir olduğu belirlenmiştir. Daha sonra, KMO değeri 0,941 olarak tespit edilmiş ve faktör analizine dahil edilen ölçekteki ifadelerle ait veri setinin faktör analizi için uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, signifikance değeri 0,05'ten küçük olması sebebiyle yapılan testin anlamlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte sürekli denetim ölçeğinin geçerli olduğu da tespit edilmiştir.

Araştırmada kullanılan sürekli denetim ölçeğindeki verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığının tespit edilmesi için Skewness ve Kurtosis değerleri hesaplanmıştır. Skewness ve Kurtosis değerlerinin -3,29 ile +3,29 aralığında olduğu tespit edildiği için ölçekte yer alan ifadelerin normal dağılıma uygun olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların ölçekte yer alan ifadelerle verdikleri cevaplardan elde edilen verilere göre katılımcıların en çok katıldıkları ve en az katıldıkları ifadeler belirlenmiştir.

- Hile ve usulsüzlüklerin önlenilmesinde sürekli denetim önemlidir.
- Anlık izleme ve geri bildirimler sayesinde hatalar daha hızlı tespit edilerek düzeltilebilir.

- Sürekli denetim sayesinde işletmelerin performansı artar.

Yukarıdaki ifadelerden anlaşılacağı üzere katılımcılar sürekli denetim ile hataların, hile ve usulsüzlüklerin önlenileceğini ve sürekli

denetim sayesinde işletmelerin performanslarının artacağına daha çok katılmışlardır. Buradan anlaşılacağı üzere sürekli denetim ile daha bilinçli davranılması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Katılımcıların en az katıldıkları ifadeler ise;

- Daha önce sürekli denetim ifadesini duydum.

- Sürekli denetim hakkında yeterli bilgiye sahibiyim.

- Gelecekte sürekli denetim alanında çalışmak isterim.

Yukarıdaki ifadelerden anlaşılacağı üzere katılımcılar sürekli denetim ile ilgili olarak tam bir bilgiye sahip olmadıklarını dile getirerek katılımcıların çoğunluğu sürekli denetim alanında çalışmak istemediklerine de vurgu yapmışlardır. Buradan anlaşılacağı üzere üniversite öğrencilerinin sürekli denetim ile ilgili tam bir bilgiye sahip olmadıkları ortaya çıkmaktadır.

Araştırmaya katılım sağlayan öğrencilerin; sürekli denetim konusundaki algı düzeylerinin belirli başlıklar altında toplanarak daha kolay analiz edilebilmesi için açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Faktör analizi sonuçlarına göre ölçekteki ifadelerle ait veri setinin faktör analizi için uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Böylelikle, yapılan faktör analizi ile ölçeğin geçerli olduğu tespit edilmiştir.

Faktör analizi neticesinde; sürekli denetim güvenliği, sürekli denetimde eğitim ve sürekli denetimde bilgi şeklinde üç farklı boyut elde edilmiştir. Boyutların ortalama değerlerine bakıldığında ise, katılımcıların en yüksek düzeyde katıldıkları sürekli denetimde farkındalık faktörü iken en az katıldıkları boyutlar ise; güvenlik ve eğitim olmuştur. Katılımcıların sürekli denetim hakkındaki görüşleri; katılımcıların sürekli denetim konusunda bilgi sahibi olup olmamasına göre farklılık göstermektedir. Sürekli denetim farkındalığı ve sürekli denetim alanında çalışma isteği konusunda sürekli denetim hakkında bilgi sahibi olanlar olmayanlara göre daha olumlu düşünülmektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda geleceğin denetçileri olarak adlandırılacak üniversite öğrencilerinden elde edilen temel bulgulara göre, denetimdeki teknolojik gelişmelerin öğrencilere daha fazla aktarılması ve sürekli denetim farkındalığının geliştirilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Üniversitelerde zorunlu müfredat dersleri içerisinde sürekli denetim dersleri de verilmelidir. Hatta üniversite öğrencilerinin sürekli denetim konusunda daha çok bilgilendirilmesi için eğitimler ve seminerler verilebilir. Ayrıca, üniversite öğrencilerinin sürekli denetim alanında çalışmalarını için teşvik edici düzenlemeler yapılabilir. Ayrıca, sürekli denetim ve üniversite ortamını konu alan çok az çalışma bulunmaktadır. Bu da sürekli denetim konusunda literatürde açığı olduğunu ve bu konu ile ilgili çalışmalar yapılabileceği öngörülmektedir.

Kaynakça

- Acar, D., Öztürk, M.S. & Usul, H. (2016). Dijital ortamda denetim: sürekli denetim. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21 (Muhasebe Denetimi Özel Sayı), 1561-1571.
- Anderson, J.C. & Gerbing, D.W. (1984). The effect of sampling error on convergence, improper solutions and goodness-of-fit indices for maximum likelihood confirmatory factor analysis. *Psychometrika*, 49(2): 155-173.
- Bozkurt, P. (2013). Denetim kavramı ve denetim anlayışındaki gelişmeler. *Denetim Dergisi*, 12, 56-62.
- Codesso, M., Freitas, M.M., Wang, X, Carvalho, A. & Filho, A.A.S. (2020). Continious audit implementation at cia hering in Brazil. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 17(2), 103-118.
- Eulerich, M. & Kalinichenko, A. (2018). The current state and future directions of continuous auditing research: an analysis of the existeng literature. *Journal of Information Systems*, 32(3), 31-51.
- Eulerich, M., Georgi, C. & Schmidt, A. (2020). Continuous auditing and risk-based audit planning-an empirical analysis. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 17(2), 141-155.
- Gürbüz, R. (2024). Muhasebecilerin Sürekli Denetim Konusundaki Algı Düzeyleri: Isparta İlinde Bir Uygulama, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 1-86.
- Hartini, I.T., Abdullah, M.W. & Wawo, A. (2023). Penguatan kecerdasan spiritusl terhadap pengaruh investigative audit, data mining, dan continuous audit dalam pendeteksiian fraud. *ISAFIR: Islamic Accounting and Finance Review*, 4(1), 30-47.
- Hillo, R.V. & Weigand, H. (2016). Continuous auditing & continuous monitoring: continuous value?. *Get Published in the IEEE Open Journal of the Solid-State Circuits Society*, 1-11.
- Lins, S., Schneider, S. & Sunyaev, A. (2018). Trust is good, control is better: creating secure clouds by continious auditing. *IEEE Transactions on Cloud Computing*, 6(3), 890-904.
- Mayers, A. (2013). Introduction to statistics and SPSS in psychology. Pearson Education Limited.

- Omotoso, K., Patel, A. and Scott, P. (2008). An investigation into the application of continuous online auditing in the U.K., *The International Journal of Digital Accounting Research*, 8(14), 23-44.
- Öztürk, M.S. & Acar, D. (2015). Sürekli kontrol ve risk değerlendirmesi kapsamında bir sürekli denetim uygulaması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(4), 67-85.
- Rezaee, Z., Sharbatoghlie, A., Elam, R. & McMickle, P.L. (2002). Continuous auditing building automated auditing capability. *Auditing: A Journal of Governance and Regulation*, 11(4), 8-15.
- Rezaee, Z. (2005). Integrating continuous auditing and fraud detection. *Managerial Auditing Journal*, 20(9), 452-464.
- Sera, D.E., Fitriana, F. & Santoso, R.A. (2024). Penelitian continuous auditing dan monitoring untuk masa depan menggunakan analisis bibliometrik. *Jurnal Revenue: Jurnal Ilmiah Akuntansi*, 4(2), 642-651.
- Serçemeli, M. & Orhan, M.S. (2016). Sürekli denetim ve denetimin geleceğine yönelik bakış üzerine BIST-100 şirketlerinde bir araştırma. *Sayıştay Dergisi*, 101, 31-50.
- Şen, İ.K. (2016). Bilgi teknolojilerindeki değişimin finansal tabloların bağımsız denetime etkisi: sürekli denetim. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(1), 383-404.
- Turğay, İ., Doğan, S. & Mengi, B.T. (2020). İç denetim faaliyetlerinde sürekli denetim: analitik inceleme prosedürlerinin kullanımı. *Denetim Dergisi*, 11(21), 5-26.
- Vasarhelyi, M.A., Alles, M.G., & Williams, K. T. (2010). Continuous assurance for the now economy. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 7(1), 1-17.
- Vasarhelyi, M.A. & Halper, F.B. (2018). The continuous audit of online systems. *Emerald Publish Limited*, 87-104.
- Yaylalı, İ. (2024). Sürekli denetim, bağımsız denetim ve hile denetimi: denetçi görüşüne etkisi. *Denetim Dergisi*, 15(299), 80-96.
- Yüksel, F. (2019). Sürekli denetim, entegre raporlamanın sürekli denetimi. *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 141-155.
- Zahirah, F.R., Melenia, F. & Aminy, A.R. (2021). Continuous audit: penerapan dan pengendalian pelaksanaan fungsi audit berbasis teknologi informasi. *BALANCE: Jurnal Akuntansi, Auditing dan Keuangan*, 18(2), 200-216.
- Zoet, M., Smit, K. & Mantelaers, E. (2020). The perceived usage scenario's of continuous monitoring, continuous auditing and continuous assurance: an explorative study. *The Twelfth International Conference on Information, Process and Knowledge Management*, 75-81.

EXTENDED ABSTRACT

PURPOSE AND MOTIVATION

This study aims to determine the knowledge and awareness levels of university students who may become auditors in the future, about continuous auditing. According to the basic findings obtained from university students who can be called future auditors, in line with the results of the study, it has been determined that technological developments in auditing should be conveyed to students more, and continuous auditing awareness should be developed.

There are many studies in the literature on the concept of continuous auditing. When these studies were examined, it was determined that the majority of them were conducted on auditors. However, no other study was found that attempted to resolve university students' awareness levels regarding continuous auditing using a survey method, as in this study. This also reveals the originality of the study.

METHODOLOGY

The survey method was used as a data collection tool in the study. The survey form consists of two sections: demographic and questions about the study's variables. The survey questions used in the study were prepared by obtaining expert opinions. The study's universe consists of students from the Süleyman Demirel University Faculty of Economics and Administrative Sciences. The study sample consists of 449 students who agreed to participate in the face-to-face research in December 2024. The data obtained from the study were analyzed using the SPSS Statistics 25.0 program. Descriptive statistics, explanatory factor analysis, independent sample t-test, and one-way anova test were used to analyze the data.

The Cronbach's Alpha value of the scale used was determined as 0.934. According to the results obtained, it was determined that the scale used in the study was quite reliable. In addition, the KMO value was to be 0.941. It was concluded that the data set of the statements in the scale included in the factor analysis was suitable. The test was determined to be significant because the significance value was less than 0.05. In addition, it was determined that the continuous control scale was valid.

RESULTS AND DISCUSSION

This section presents the data analysis results from the study using the SPSS 25.0 Statistics program. As a result of the research, most of the university students participating in the survey were female students. It was observed that majority of the students were individuals between the ages of 21 and above. While 18.9% of the students stated that they knowledge about continuous supervision, 81.1% of them indicated that they did not have complete knowledge about continuous supervision.

In addition, five hypotheses were created as a result of the research. Four of the hypotheses were rejected because their significance values were above 0.05. However, the fifth hypothesis was accepted for the awareness dimension in auditing because its significance value was below 0.05. The participants' views on continuous auditing differ depending on whether the participants know continuous auditing or not. Those who know continuous auditing are more positive about continuous auditing awareness and desire to work in the field of constant auditing than those who do not.

CONCLUSION AND IMPLICATION

Explanatory factor analysis was applied to enable easier analysis of the perception levels of the students participating in the study on continuous auditing by collecting them under specific headings. According to the factor analysis results, it was concluded that the data set of the expressions in the scale was suitable for factor analysis. Therefore, it was determined that the scale was valid with the factor analysis.

As a result of the factor analysis, continuous audit security, continuous audit training, continuous audit security, training, and knowledge. When the mean values of the dimensions are examined, the highest level of agreement of the participants was awareness in continuous audit, while the least agreement was with security and training. The participants' views on continuous audit differ according to whether the participants know continuous audit. Those who know about continuous audit have a more positive opinion than those who do not regarding continuous audit awareness and desire to work in continuous audit.

According to the basic findings obtained from university students, who can be called the auditors of the future, it has been determined that technological developments in auditing should be conveyed to students more, and continuous auditing awareness should be developed. If they do not exist in universities, continuous auditing courses should also be given in the curriculum. In fact, training and seminars can be given to university students to be more informed about constant auditing. In addition, incentive arrangements can be made for university students to work in constant auditing.